BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

ZONDAG en MAANDAG

21 en 22 Februarij 1864, N.° 45.

KENNISGEVING.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Rotterdam* doen te weten: dat de verkiezing van één lid voor den Gemeenteraad, in de plaats van den Heer Mr. J. W. MUNTZ, die zijn ontslag heeft genomen en moest aftreden in 1865, zal geschieden te *Rotterdam*, in de drie afdeelingen waarin de Gemeente ter inlevering der stembriefjes verdeeld is, op *Woensdag den* 24 *Februarij* 1864;

dat de bureaux van stemopneming voor de inlevering der stembriefjes zitting zullen houden van des morgens *negen* tot des namiddags *vier* ure, in de volgende localen, als:

1ste afdeeling, wijk 1, 2, 3 en 4, in het Notarishuis aan de Gelderschekade,

2de afdeeling, wijk 5, 6, 7, 8 en 15, in het Gemeentelandshuis van Schieland aan de Korte Hoogstraat.

3de afdeeling, wijk 9, 10, 11, 12, 13 en 14, in het Raadhuis,

en dat de opening der stembriefjes zal geschieden op den daaraanvolgenden *Donderdag* 25 *Februarij*, aanvangende des morgens ten *negen* ure, in het *Raadhuis*.

De kiezers worden voorts nog opmerkzaam gemaakt op de volgende bepalingen der Kieswet en der Gemeentewet, te weten:

dat leden van den Raad alleen kunnen zijn de meerderjarige ingezetenen dezer Gemeente, die Nederlanders en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn;

dat bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad niet mag bestaan tusschen den Burgemeester en de leden van den Raad, noch tusschen de leden onderling;

dat het stembriefje schriftelijk ingevuld, door den kiezer *in persoon* in de stembus moet gestoken worden;

dat geen ander briefje geldig is dan dat hetwelk hem toegezonden en van het Gemeentezegel voorzien is;

dat de in het briefje in te vullen persoon of personen duidelijk, met naam en voornaam, moeten worden aangewezen, en dat wanneer de namen van meerdere personen dan het te kiezen getal, mogten zijn ingevuld, de na het voor de keuze vereischte getal daarop vermelde namen niet in aanmerking komen;

dat het stembriefje *niet onderteekend* mag zijn en geene andere stembriefjes mag omvatten of zoodanige briefjes daaraan opzettelijk mogen zijn vast gehecht;

dat na *vier* ure geene briefjes meer zullen aangenomen worden, dan alleen van de alsdan nog in de zaal aanwezige kiezers.

Rotterdam den 20 *Februarij* 1864.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

de Secretaris, J. L. NIERSTRASZ. — *de Burgemeester,* J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 20 Februarij.

De *Voorzitter* deelt mede, dat is ingekomen eene missive van den heer *Cornelis*, houdende kennisgeving dat hij, ten gevolge der aanneming zijner herbenoeming als kantonregter te Weert, heeft opgehouden lid der Kamer te zijn. — Hiervan zal aan den Minister van Binnenlandsche Zaken worden kennis gegeven.

Door de afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs over de wetsontwerpen: 1°, nopens het onderwijs in de Indische taal-, land- en volkenkunde, de heeren *Blom. Mijer, Gevers Deynoot. Limburg Brouwer* en *Kappeyne van de Coppello*; en 2°, tot regeling van het geneeskundig Staatstoezigt, de heeren *van Nispen van Sevenaer, Nolthenius, Westerhoff, Dirks* en *Godefroi*.

Door de commissie voor de verzoekschriften is tot haren voorzitter benoemd de heer *Idserda*.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over de conclusie van het verslag der commissie, benoemd om de geloofsbrieven te onderzoeken van den heer mr. *P. van den Heuvel*.

Die conclusie strekt daartoe: »dat de Kamer, alvorens te beslissen over de toelating van den heer mr. *Petrus van den Heuvel* als lid der Kamer, bepale, dat Z. Exc. de heer Minister van Binnenlandsche Zaken zal worden uitgenoodigd om aan de Kamer te doen overleggen de twee verzegelde paketten, waarin de bij de herstemming van den 19 januarij jl. in het kiesdistrict Eindhoven ingeleverde stembriefjes volgens art. 68 der kieswet zijn gesloten, benevens het proces-verbaal van de inlevering van stembriefjes bij die herstemming in het onderkiesdistrict Gemert, volgens art. 52 dier wet opgemaakt, en de bij dezelfde herstemming in laatstgenoemde gemeente volgens art. 48 der kieswet gehouden lijsten; alles ten einde die stukken en bescheiden te onderzoeken en daaraan de ingebragte klagten, die hiervóór vermeld zijn, te toetsen."

Niemand hierover het woord verlangende te voeren, wordt die conclusie zonder stemming *aangenomen*.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de zitting gesloten.

De omstandigheden die in de verschillende adressen nopens de verkiezing van den heer van den Heuvel werden opgegeven, waaruit van de beweerde verwisseling van stembriefjes zou blijken, komen, volgens het rapport der commissie, hierop neder.

a, dat in de bus van Gemert geene stembriefjes op den heer Smitz zijn gevonden, terwijl toch kiezers van die gemeente in groot getal verklaren den heer Smitz te hebben gestemd, en dat bij de stemopneming was waar te nemen of er te Gemert stemmen op dien heer waren uitgebragt, vermits toevallig de briefjes van Gemert het zegel der gemeente aan de bovenzijde droegen, terwijl die van de andere gemeenten van het gemeentelijke zegel voorzien waren aan de onderzijde;

b, dat de meeste briefjes van Gemert een zoo frisch voorkomen hadden, dat het niet aannemelijk is dat zij in handen der kiezers, grootendeels landbouwers, geweest zijn, voorts slechts eens waren gevouwen, daardoor zulke oppervlakte aantoonden, dat zij niet zonder kreuken door de opening der stembus sehenen te kunnen worden ingebragt, nogtans ongekreukt te voorschijn kwamen en door ééne hand waren geschreven;

c, dat, nadat in de week vóór de herstemming 110 stembriefjes voor de gemeente Gemert waren genomen bij den boekverkooper van Piere, en, gestempeld met het zegel van de hoofdplaats van het kiesdistrict, naar die gemeente waren gezonden, op den dag voor de herstemming nog 105 stembriefjes, die bij eenen niet bekenden persoon waren aangeschaft, ter stempeling in die hoofdplaats zijn aangeboden, zijn gestempeld en met de post naar Gemert gezonden: en dat, indien van dit tweede stel briefjes er uit de bus gekomen zijn, dit een bewijs zal zijn van vervalsching der stemming, vermits het tweede stel briefjes eerst na den afloop der stemming te Gemert is aangekomen;

d, dat het jongste lid van het stembureau te Gemert, hetwelk de stembus naar Eindhoven heeft overgebragt, voor en tijdens de stemopneming heeft gezegd: »Smitz heeft geene enkele stem uit Gemert; wij hebben Smitz gedupeerd: wij hebben de briefjes nog op de secretarie veranderd:"

e, dat het eerst vermelde stel briefjes slechts op den vierden, of ten vroegste op den vijfden dag voor de herstemming aan de kiezers is uitgegeven, en

f, dat het lid van het stembureau van Gemert, belast met het overbrengen der stembus, niet dadelijk na het sluiten der bus en het opmaken van het proces-verbaal is vertrokken, maar eerst den volgenden morgen ten half zeven ure is op weg gegaan en omstreeks negen ure in de hoofdplaats is aangekomen.

De Afdeelingen der Kamer zetten heden het onderzoek voort over de wetsontwerpen nopens de Indische taal-, land- en volkenkunde en het geneeskundig Staatstoezigt.

De Commissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch Indië heeft, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Beantwoording, door den Minister van Kolonien ingezonden op het Voorloopig Verslag wegens dit onderwerp, vooral ook met het oog op de in het gewijzigd wetsontwerp nieuw ingevoegde VIIIste afdeeling van hoofdstuk I, een nieuw onderzoek te dezer zake in de afdeelingen der Kamer noodig geoordeeld.

OVEREENKOMST

BETREFFENDE DE GOEDEREN VAN HET VOORMALIG

KLOOSTER van ST. AGATHA.

Thans is gedrukt aan de leden van de Tweede Kamer rondgedeeld het wetsontwerp tot goedkeuring dezer overeenkomst. Dat ontwerp luidt als volgt:

Wij WILLEM III, enz.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat het wenschelijk is de bestaande verschillen betreffende de goederen van het voormalig klooster van St. Agatha te beëindigen:

Gezien de wet van 22 december 1850 (Stbl. n.° 99),

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Goed te keuren de overeenkomst, betreffende de goederen van het voormalig klooster van St. Agatha gesloten tusschen den Staat en den heer *W. F. A. Smits*, Roomsch-Katholiek geestelijke te St. Agatha, zoo voor zich zelven als ook namens anderen, bij acte, verleden voor den notaris *F. J. M. Rits* te 's Hertogenbosch, den 1sten december 1863, waarvan afschrift aan deze wet wordt vastgehecht.

Lasten enz.

IN NAAM DES KONINGS.

Voor mij *Franciscus Joannes Matthias Rits*, notaris, residerende te 's Hertogenbosch, hoofdplaats der prov. Noord-Brabant, in tegenwoordigheid der hierna genoemde getuigen, zijn verschenen:

1°, de heer *Hendrik van der Ven*, directeur der registratie en domeinen in de prov. Noord-Brabant, wonende te Breda, handelende ten deze voor den Staat, krachtens magtiging van den heer Minister van Finantien van den 21 november 1863, nommer 125, afdeeling domeinen, en

2°, de heer *Wilhelmus Franciscus Aloysius Smits*, Roomsch-Katholiek geestelijke, wonende in het zoogenaamd klooster van St. Agatha, gelegen in de gemeente Cuyk, provincie Noord-Brabant, handelende ten deze voor zich en ook voor en ten behoeve van de heeren *Henricus van den Wijmelenberg, Godefridus van der Weyst* en *Joannes de Vlam*, insgelijks Roomsch-Katholieke geestelijken, mede aldaar inwonende, krachtens hunne volmagt, ten overstaan van den notaris *Johannes Josephus Verbunt*, residerende te Boxmeer, den 28 november 1863 verleden, in originali uitgegeven en aan deze minuut vastgehecht.

Welke comparanten, aan mij notaris bekend, hebben verklaard in aanmerking te hebben genomen:

dat Prins *Willem II*, als Heer en eigenaar der stad Grave en den Lande van Cuyk, in het jaar 1648, na het tractaat van Munster van den 30 januarij van dat jaar, in bezit heeft genomen al de bezittingen en goederen van het voormalig kruisheerenklooster genaamd St. Agatha in den Lande van Cuyk, en dat bij contract van den 28 november 1653, tusschen de raden en rekeningen van dien Vorst en de geestelijken, die dat klooster hadden moeten verlaten, is overeengekomen, dat zij in *admodiatie en pachtinge* zullen hebben het genot en beheer dier bezittingen en goederen, voor den tijd van acht of tien jaren, ter optie van Zijne Hoogheid, ingegaan 1 januarij 1654, tegen betaling van eene pacht van *f* 1200 's jaars;

dat deze overeenkomst opvolgelijk en onafgebroken voor kortere en langere termijnen, gedurende de zeventiende en achttiende eeuwen, met de geestelijke bewoners van het voormalig klooster is vernieuwd geworden; dat dit mede na het jaar 1800, onder de verschillende Regeringen welke zich hier te Lande hebben opgevolgd, heeft plaats gehad, terwijl echter van de laatste verhuringen, sommige voor zes en andere slechts voor één jaar hebben plaats gehad;

dat de admodiateurs en huurders, in het vertrouwen en uitzigt op voortdurend bezit en genot, gebouwen aangelegd, vernieuwd of verhuurd hebben en andere openbare daden van eigendom wegens deze goederen hebben verrigt en bekostigd, onder het oog van het algemeen en zonder eenig verzet van de zijde der Regering;

dat deze goederen oorspronkelijk zijn bezwaard met geestelijke fundatien en kerkelijke diensten, welke de admodiateurs of huurders beweren dat de bezitters dier goederen verpligt zijn waar te nemen en uit te voeren, en door hen dan ook, naar hunne bewering, voortdurend waargenomen en uitgevoerd zijn geworden; en verder dat deze geestelijke stichtingen en het daaruit voortvloeijend bezwaar op de goederen niet regtmatig buiten aanmerking moeten blijven; terwijl zij bovendien in de exceptionele wijze waarop zij door de opvolgende Regeringen in het bezit en genot van al de bezittingen en goederen van het voormalig klooster zijn gelaten, wettige redenen vermeenen te vinden om te dezer zake een billijk vergelijk met den Staat te kunnen treffen, tot welk einde de comparanten zijn overeengekomen als volgt:

Art. 1. De Staat doet afstand van en draagt in vollen eigendom over aan en ten behoeve van de comparanten in de tweede plaats vermeld de onroerende goederen van het voormalig klooster van St. Agatha [waarvan de omschrijving alsdan volgt:] hebbende eene verkoopswaarde van *f* 225,710.54.

Art. 2. Van het bovenvermeld bedrag van *f* 225,710.54 wordt afgetrokken de waarde van de geestelijke fundatien en kerkelijke diensten, waarmede de goederen, in het vorig artikel omschreven, gezamenlijk met die vermeld in artikel 5 hierna, van oudsher zijn bezwaard. Deze waarde wordt berekend op eene som van *f* 70,000, zoodat de afstand en overdragt van de goederen in artikel 1 hierboven aangewezen geschiedt voor eene som van *f* 175,710.54, welke de koopers zich solidair verbinden aan den Staat te betalen ten kantore van den betaalmeester te 's Hertogenbosch, in twaalf jaarlijksche termijnen, ieder minstens van een twaalfde gedeelte van laatstgemelde som, en telken jare verschijnende op den 1 januarij, en alzoo de eerste termijn vóór of op den 1 januarij 1865.

Van de voorschreven som van *f* 175,710.54 of van het onafgeloste gedeelte daarvan wordt, te rekenen van af den 1 januarij 1864, eene jaarlijksche interest van twee en een half ten honderd betaald, te voldoen te gelijk met het bedrag van elken termijn.

Ieder bewijs van betaling dat door den betaalmeester wordt afgegeven moet dadelijk worden overgebragt ten kantore van den ontvanger der registratie en domeinen te Boxmeer, thans met het beheer belast, of zoodanig ander kantoor als later mogt worden aangewezen. De ontvanger geeft bij de intrekking van dat bewijs quitantie, waarin de oorzaak der betaling, de betaalde termijn en interest behoorlijk worden omschreven.

Art. 3. De gebouwen, bouwhoeven en gronden, waarvan de afstand plaats heeft, blijven hypothecair ten behoeve van den Staat verbonden, tot zekerheid van de voldoening der koopsom en interest bij het vorig artikel bepaald.

De koopers stemmen toe dat tot dat einde ten behoeve van den Staat, ten bedrage van de koopsom en twee jaren interest, hypotheek op deze goederen wordt gevestigd, welke na de betaling van de geheele koopsom, op magtiging van den Minister van Finantien, ten koste en op verzoek van de koopers of hunne regthebbenden zal worden opgeheven.

Art. 4. De koopers zullen nimmer eenige aanspraak hoegenaamd op schadeloosstelling of vermindering van den koopprijs, ten laste van den Staat, kunnen vorderen wegens misstelling of verkeerde aanwijzing der goederen in art. 1 vermeld. Zij hebben het genot van al de afgestane goederen, te rekenen van 1 januarij 1864. Zij betalen en dragen de lasten daarin gevestigd of daaruit voortvloeijende mede te rekenen van dat tijdstip.

Art. 5. Zij erkennen den Staat als eigenaar van al de door den Staat aan de tegenwoordige huurders verpachte goederen hoe ook genaamd, en wáár ook in Nederland gelegen, herkomstig van het voormalig klooster van St. Agatha, welke niet zijn begrepen in den afstand en de overdragt in art. 1 hiervóór bepaald.

De Staat zal, te rekenen van en met den 1 januarij 1864, de vrije beschikking daarover hebben; de inkomsten en vruchten, daarvan verschijnende na dat tijdstip, genieten, en de grondbelasting en polderlasten, te rekenen van deze dagteekening verschijnende, betalen. Tot dat einde stellen de koopers, ook namens hunne mede-gebruikers en zich daarvoor garant stellende, den Staat, door de mede-onderteekening dezer, in het bezit en genot dezer goederen, zonder daarop of op de inkomsten en vruchten daarvan eenige aanspraak meer te kunnen maken.

Art. 6. De koopers verbinden zich tot de af- en overgifte aan den directeur der registratie en domeinen in Noord-Brabant van de titels en ontvangregisters van de tienden en renten voor zooverre die voorhanden zijn, en van de huurcontracten betreffende de goederen volgens art. 5 aan den Staat verblijvende, waarvan de huren en verhuren op den 1 januarij 1864 niet mogten zijn geëindigd.

Deze af- en overgifte moet plaats hebben binnen één maand na de hypothecaire overschrijving dezer acte, en vergezeld gaan van een lijst, omschrijvende stuk voor stuk wat overgegeven wordt. De directeur onderteekent onder een afschrift dier lijst eene verklaring, dat hem de stukken, daarin vermeld, zijn ter hand gesteld.

Art. 7. Voor deze afstand en overdragt wordt alleen het vast regt van registratie van tachtig cents, zonder regt van overschrijving in de openbare registers, geheven. Het vast regt van registratie en al de overige kosten van den afstand en overdragt zijn geheel voor rekening der koopers.

Art. 8. Deze afstand en overdragt is aangegaan, voor zooveel den Staat betreft, onder voorbehoud van goedkeuring bij de wet.

Art. 9. Voor de uitvoering dezer kiezen de comparanten domicilie ten raadhuize der gemeente Cuyk.

Waarvan acte:

Gedaan en verleden te 's Hertogenbosch, ten kantore van den notaris *Rits* voornoemd, op heden den 1 december 1863, in tegenwoordigheid van de heeren *Jacob Pendraat*, candidaat-notaris, en *Wilhelmus Permentier*, zonder maatschappelijke betrekking, beiden wonende te 's Hertogenbosch en aan den notaris bekend, als getuigen. Onmiddellijk na voorlezing hebben de comparanten, benevens de getuigen en notaris, deze onderteekend.

(Geteekend) *v. d. Ven, W. F. A. Smits, J. Pendraat, W. Permentier, F. J. M. Rits*, notaris.

Uittreksel uit de Memorie van Toelichting des Ministers van Finantien, bij deze wetsvoordragt gevoegd.

De goederen van het voormalig klooster van St. Agatha in de gemeente Cuyk, prov. Noord-Brabant, hebben sedert vele jaren de algemeene aandacht getrokken en tot allerlei beschouwingen aanleiding gegeven, zonder dat men genoegzaam bekend was met de geschiedenis van dit gesticht en met den hoogst exceptionelen toestand, waarin zich die goederen bevonden tegenover het Staatsdomein. Herhaaldelijk is getracht aan dezen toestand een einde te maken; tot nog toe echter te vergeefs. En toch is het dringend noodzakelijk, dat deze aangelegenheid geregeld worde en aan den abnormalen toestand een einde kome. De Regering heeft daartoe eene overeenkomst getroffen, die, naar hare overtuiging en ook met het oog op vroegere onderhandelingen, de zaak op eene billijke wijze regelt. Zij onderwerpt die met vertrouwen aan de goedkeuring der Staten-Generaal.

Het klooster van St. Agatha, in de 14de eeuw gesticht, werd gedurende zijn bestaan met vele goederen tot godsdienstige einden begiftigd. De Prinsen van Oranje waren voorheen heer en baron van Grave en de landen van Cuyk, onder de souvereiniteit van de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden. In die hoedanigheid gaven zij aan de vereeniging meermalen blijken van bijzondere genegenheid, waarvan verschillende voorbeelden in de Memorie worden aangehaald.

Het bijzonder gunstbetoon, waarvan de vereeniging van St. Agatha het voorwerp was, wettigt het vermoeden, dat daarvoor zeer bijzondere redenen moeten bestaan hebben. Anders is het ondenkbaar dat in een tijd, toen de verbeurdverklaring der geestelijke goederen en de verdrijving der geestelijke vereenigingen zoo krachtig werden doorgezet, juist deze vereeniging als het ware werd in stand gehouden en met gunstbewijzen overladen.

Na eene reeks geschiedkundige herinneringen vervolgt de Memorie dus:

Krachtens Koninklijke magtiging van 20 december 1844, n.° 36, is bij contract van 20 maart 1845 eene nieuwe verhuring toegestaan voor een termijn van zeven jaren, eindigende met 31 december 1851, op gelijke voorwaarden en pachtprijs als vroeger.

Vóór het eindigen van deze verhuring besloot de toenmalige Minister van Finantien tot de openbare vervreemding der kloostergoederen van St. Agatha over te gaan. Deze goederen werden tot dat einde door twee deskundigen in loco onderzocht, in kaart gebragt en geschat. Blijkens de daarvan opgemaakte processen-verbaal, van 11 augustus 1849, hadden de *pachthoeven en kloostergebouwen* eene verkoopwaarde van . . . . . *f* 123,990.69

en de losse landerijen met de bosch, heide- en teellanden te zamen eene waarde van 67,256.67

Totaal . . . *f* 191,247.36

behalve landen en grondrenten, toen begroot op eene waarde van 9,000.00

Totaal . . . *f* 200,247.36

Naauwelijks was deze maatregel bekend, of de Minister van Finantien ontving een adres van *Prior en conventuelen, reguliere kanunniken der orde van het H. Kruis van het klooster van St. Agatha bij Cuyk*, strekkende ter bekoming van den eigendom van de bij hen in pacht zijnde kloostergoederen, tegen betaling aan den Staat eener jaarlijksche *grondrente*.

Hierop is op den 19 september 1849, n.° 133, afwijzend beschikt.

De voorgenomen openbare verkooping van deze goederen gaf aanleiding tot eenige adressen aan den Koning. Daaronder bevindt zich één, onderteekend door *twintig* pastoors van Roomsch-Katholieke kerken in den omtrek van St. Agatha, welke aandringen om de kruisheeren van St. Agatha in het voortdurend genot der goederen te laten. Een ander, onderteekend door den toenmaligen bisschop van Emaus, vicarius apostoliek van 's Hertogenbosch, en den toenmaligen bisschop van Gerra, coadjutor van gezegd vicariaat, van gelijke strekking. En een van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, waarin op last van de Provinciale Staten van dat gewest onder anderen wordt gezegd, dat »op het voortdurend in stand blijven van het klooster alhier veel prijs wordt gesteld, zoo om de diensten welke de kloosterlingen steeds ijverig en belangeloos aan de seculiere geestelijkheid van hunne omstreken hebben betoond en nog bewijzen, als om de hulp en ondersteuning die de armen en behoeftigen van het klooster erlangen." Verder wordt daarin opgemerkt, dat de toestand en betrekkingen van dit klooster tegenover 's Lands Regering onmiskenbaar eenig zijn in de geschiedenis, en dat, al ware het alleen hierom, het lot van dit gesticht wel eene buitengewone deelneming mag opwekken. Zij stelden diensvolgens voor deze zaak voorloopig te laten en te houden op den toenmaligen voet.

Op al deze adressen en vertoogen is door den toenmaligen Minister van Finantien krachtens daartoe verleende magtiging des Konings afwijzend beschikt. Hieruit zijn echter mondelings conferentien voortgevloeid, welke ten gevolge hebben gehad dat aan den heer *Gielen*, zich noemende prior van het klooster der kruisheeren te St. Agatha, werd te kennen gegeven bij missive van 18 maart 1852, dat voor eene som van *f* 163,000 de onderhandsche verkoop van al de goederen, onder voorbehoud van goedkeuring bij de wet, zou kunnen worden gesloten. De heer *Gielen* achtte deze som te hoog en trachtte door cijfers aan te toonen, dat zij hoogstens *f* 122,733 zou behooren te loopen. In de bepaling der som van *f* 163,000 werd echter volhard. Deze som was, zoo als in de missive van 18 maart werd te kennen gegeven, gegrond op het zuiver kadastraal revenu der goederen, terwijl als verkoopwaarde daartegenover werd gesteld een bedrag van *f* 259,266.66½, verkregen door het werkelijk revenu, na aftrek der grond-, polder- en andere lasten, te kapitaliseren tegen den penning 33 1/3. Op die som van ruim *f* 259,000 meende men in 1852 te kunnen rekenen wanneer deze goederen, op gelijken voet als de overige domeinen, wierden vervreemd. Het verschil tusschen die beide cijfers moest strekken om te vergoeden de kerkelijke lasten die op de goederen gevestigd waren. Om dit cijfer niet alleen, maar ook ten gevolge van het overlijden van den heer *Gielen*, zijn de onderhandelingen niet verder voortgezet. Inmiddels bleven de bewoners van het kloostergebouw in het bezit en genot der goederen tegen de oude pachtsom van *f* 1700 's jaars, en werden op nieuw onderhandelingen gevoerd, welke mede geen resultaat opleverden.

In den aanvang van het jaar 1861 werden andermaal voorzieningen genomen om deze verouderde zaak te beëindigen. Er werd last gegeven tot de openbare verkooping der goederen, aan te vangen met die liggende op den regter oever der Maas in de provincie Gelderland en het hertogdom Limburg, en vervolgens met die liggende in andere gemeenten dan de gemeente Cuyk en St. Agatha, in de provincie Noord-Brabant. De schattingen van de tegenwoordige waarde dier goederen en de overige stukken voor de veiling waren in gereedheid, toen een gemagtigde van de kloosterlingen aanbood, de in 1852 afgebroken onderhandelingen tot aankoop van *al* de goederen met den toenmaligen Minister van Finantien voort te zetten.

In december 1861 was, blijkens de daarvan zijnde briefwisseling, onder voorbehoud van goedkeuring bij de wet, overeengekomen, dat de Staat niet aan het klooster, maar aan enkele Roomsche geestelijken, bewoners daarvan, als privaat personen, afstand zou doen van zijne eigendomsregten op die goederen, tegen betaling eener som van *f* 188,000, te voldoen